

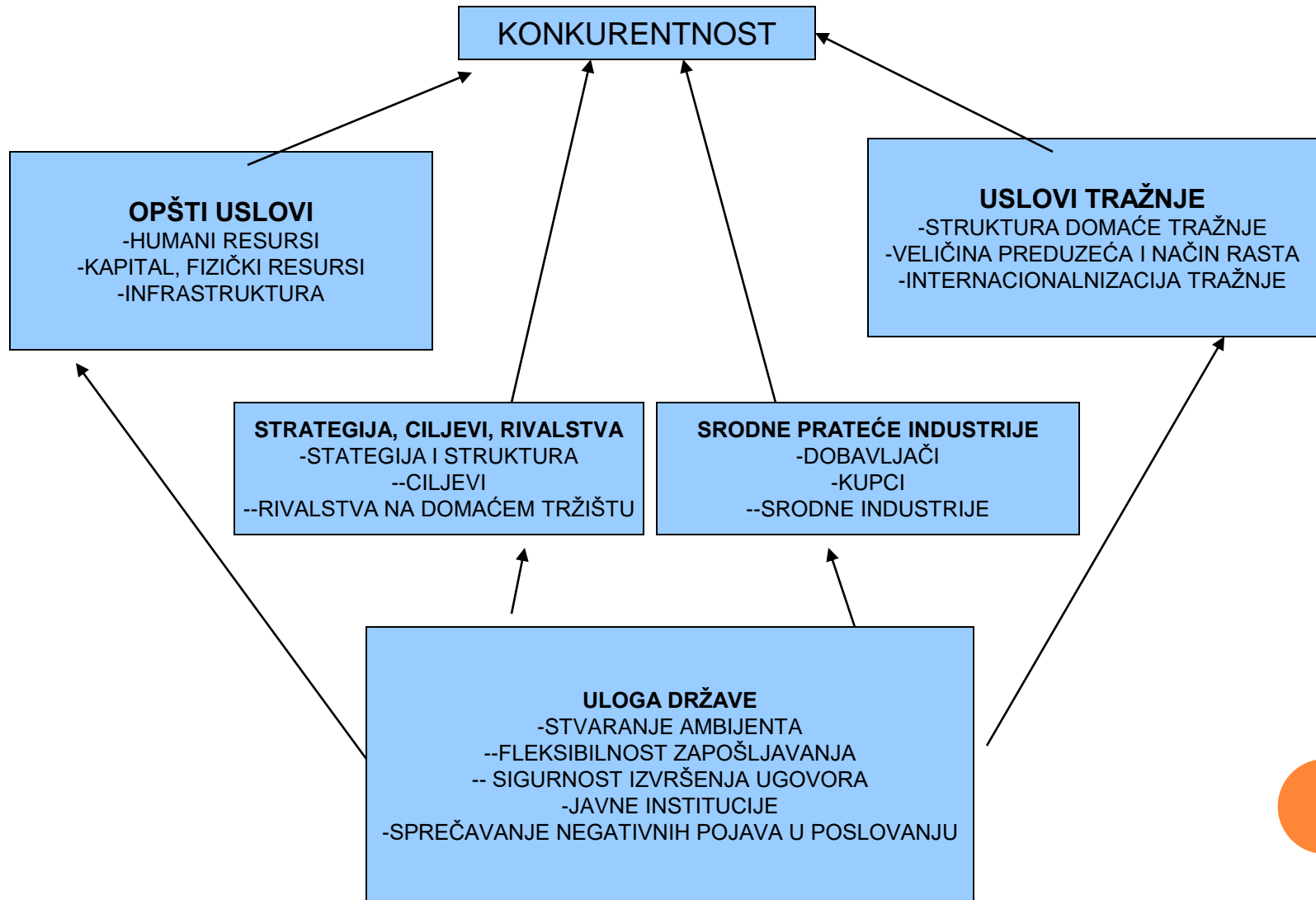
KONKURENTNOST POLJOPRIVREDE U SRBIJI

POJAM KONKURENTNOSTI

- Konkurentnost predstavlja poboljšanje položaja pojedinaca, preduzeća i države u poređenju sa drugim sličnim entitetima
- Konkurentnost je, u stvari, sinonim za produktivnost, koja se može povećati primenom znanja, investicija i povećanom efikasnošću

MAJKL PORTER – MODEL DIJAMANTA

NA KOJI NAČIN SE KVANTIFIKUJE KONKURENTNOST?

- Postoji veći broj metoda i indikatora za merenje konkurentnosti

- Najvažniju ulogu u analizi konkurentnosti imaju dva pokazatelja:
 1. **Indeks poslovne konkurentnosti**
 2. **Indeks konkurentnosti rasta**

IZVEŠTAJ SVETSKOG EKONOMSKOG FORUMA O KONKURENTNOSTI ZA 2018. GODINU

- U Izveštaj je uključeno 140 zemalja
- Kriterijumi za ocenu konkurentnosti: institucije, infrastruktura, makroekonomska stabilnost, zdravstvo i osnovno obrazovanje, visoko obrazovanje i obuka, efikasnost tržišta,..
- Prema Indeksu globalne konkurentnosti Srbija je na 65. mestu

IZVEŠTAJ SVETSKOG EKONOMSKOG FORUMA O KONKURENTNOSTI (2018.)

- Stanovništvo 7 miliona
- GDP po stanovniku 5.899 USD
- Rast GDP 0.9% Rast FDI 5.3%

INDEKS GLOBALNE KONKURENTNOSTI

Država	2017.	2018.
Albanija	80	76
BiH	90	91
Bugarska	51	51
Hrvatska	66	68
Mađarska	48	48
Makedonija	-	84
Crna Gora	73	71
Rumunija	52	52
Slovenija	35	35
Srbija	70	65

IZVEŠTAJ SVETSKOG EKONOMSKOG FORUMA O KONKURENTNOSTI (2018.)

- Srbija se, prema kriterijumima WEF-a, nalazi u drugoj fazi ekonomskog razvoja
- Kao osnovni ograničavajući faktori za uspešno poslovanje u Srbiji, u izveštaju Svetskog ekonomskog formuma se navode:
 - politička nestabilnost
 - korupcija
 - neefikasna birokratija
 - visoke poreske stope

KONKURENTNOST POLJOPRIVREDE

- Kvantifikuje se utvrđivanjem komparativne prednosti, tj. izračunavanjem

OTKRIVENE KOMPARATIVNE PREDNOSTI

koja predstavlja odnos spoljnotrgovinskog salda i ukupnog obima razmene poljoprivrednih proizvoda

KONKURENTNOST POLJOPRIVREDE

- Konkurentnost kvalitetom se kvantifikuje pomoću

JEDINIČNE VREDNOSTI PROIZVODA

- koja predstavlja odnos vrednosti izvoza, odnosno uvoza, prema nekoj jedinici mere (najčešće kilogramima)
- na osnovu Jedinične vrednosti proizvoda moguće je vršiti međunarodna poređenja i napraviti rang listu zemalja prema konkurentnosti kvalitetom poljoprivrednih proizvoda

INDEKS GLOBALNE KONKURENTNOSTI

Kompozitni indeks, zasnovan na 12 nosećih stubova konkurentnosti, svrstanih u tri grupe:

1. Osnovni zahtevi
2. Faktori povećanja efikasnosti
3. Faktori inovativnosti i sofisticiranosti

INDEKS GLOBALNE KONKURENTNOSTI

Indikatori se izračunavaju na bazi dva tipa izvora:

1. **Primarni** – dobijaju se na osnovu standardizovanih anketa na koje odgovaraju predstavnici najvišeg menadžerskog nivoa preduzeća koja formiraju reprezentativni uzorak
2. **Sekundarni** – nivo poreza, stopa inflacije, budžetski deficit, broj telefonskih linija, broj procedura da se započne određena preduzetnička aktivnost, itd.

INDEKS GLOBALNE KONKURENTNOSTI

- Vrednost indikatora IGK kreće se od 1 do 7 (Likertova skala sa sedam podeoka)
- Učešće podataka iz ankete u obračunu IGK je približno 56%, dok je udeo sekundarnih podataka približno 44%

RANGIRANJE SRBIJE PREMA INDEKSU GLOBALNE KONKURENTNOSTI

Prema vrednosti BDP po stanovniku – zemlje na
srednjem nivou razvijenosti

Pri obračunavanju IGK najveće učešće imaju
stubovi iz grupe “faktori povećanja efikasnosti”

I grupa – 40% (osnovni faktori konkurentnosti)

II grupa – 50% (faktori efikasnosti)

III grupa – 10% (faktori inovativnosti)

